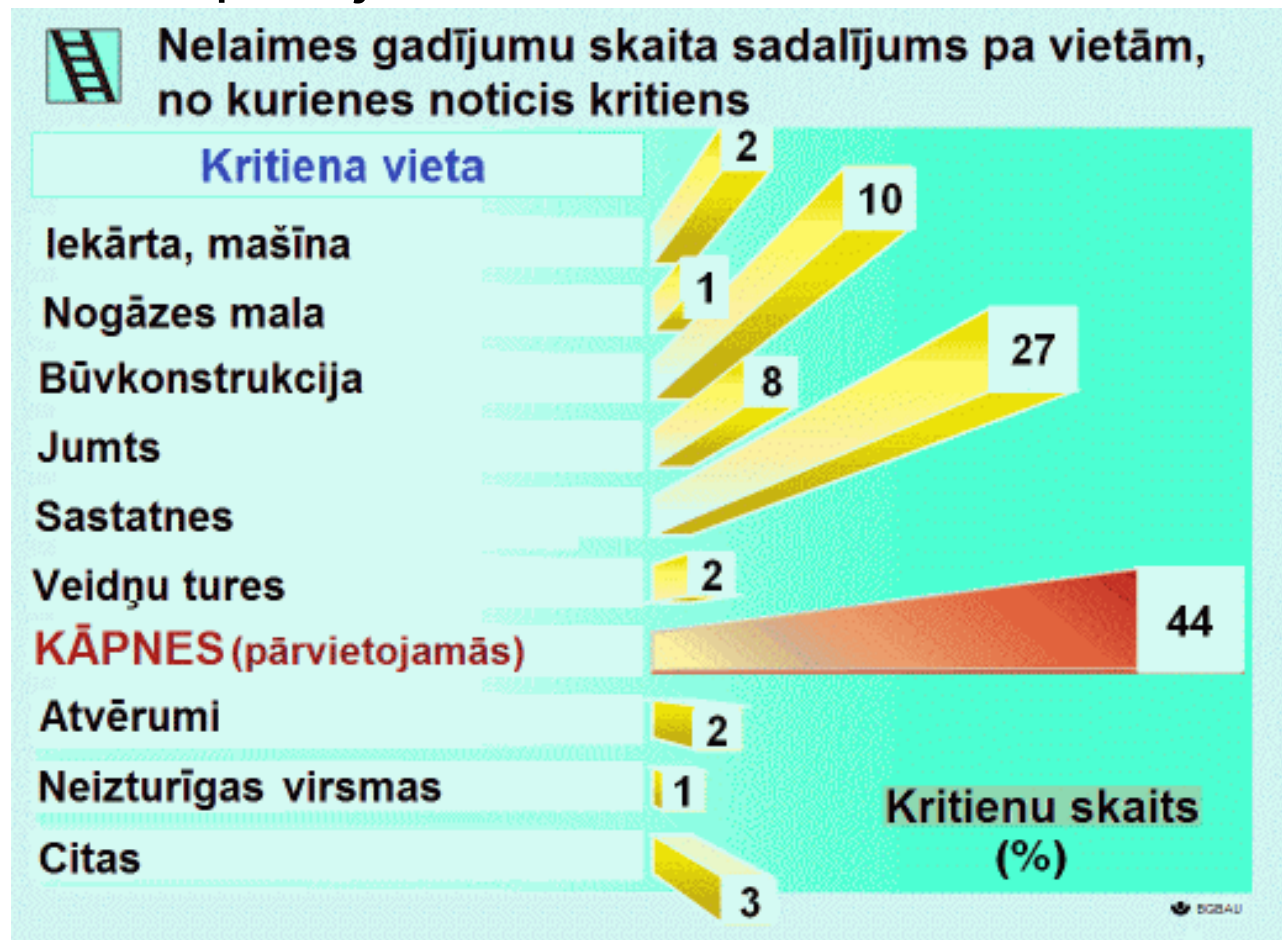

Pārvietojamās kāpnēs

Vienkāršs aprīkojums, bet....

Pārvietojamās kāpnes

Vienkāršs aprīkojums, bet....

MK143-14:

35. Strādājot augstumā, kāpnes par darba vietu izmanto vienīgi tad, **ja risks** nodarbināto drošībai un veselībai ir **samazināts līdz minimumam** un ja darba aprīkojumu **lieto neilgu laiku** vai darba laukumam ir specifiski apstākļi, kurus darba devējs nevar mainīt vai pārveidot. [MK526-69.]

Pārvietojamās kāpnēs

Darbus plānojot, kāpņu izmantošana ir jāsamazina līdz minimumam, lai uzlabotu drošību

*Veicot riska
novērtējumu
priekšroka dodama
aprīkojumam, kas
ļautu veikt konkrēto
darbu drošāk*

Pārvietojamās kāpnēs

Veicot riska novērtējumu priekšroka dodama aprīkojumam, kas ļautu veikt konkrēto darbu drošāk

Pārvietojamās kāpnes

Gan statistikas, gan normatīvo prasību dēļ:

Dd ir pienākums darba vidi izveidot drošu, novērst riska cēloņus, ņemt vērā tehnikas attīstību un bīstamo aizstāt ar mazāk bīstamo (DAL 4.pants!)

Darbiniekiem ir tiesības/pat pienākums tad, kad viņu veselība un dzīvība ir apdraudēta, atteikties no darba veikšanas un informēt Dd (DAL 18., 17. un 11.panti)

Lietojot darba aprīkojumu, jāievēro ražotāja noteiktais!

Pārvietojamās kāpnēs

MK143-14 nosaka

36. Izvēloties darbam nepieciešamo kāpņu veidu, **papildus darba vides riska novērtējumam** ņem vērā šādus faktoros:

- 36.1. pārvaramā **augstuma starpību** starp pamatni un **{H}** darba zonu un **pārvietošanās biežumu** pa kāpnēm;
- 36.2. darba veikšanas **ilgumu** uz kāpnēm un darba apstākļus; **{DI}**
- 36.3. kāpņu **nestspēju** un **paredzamo darba slodzi** kāpņu izmantošanas laikā, tai skaitā pārvietojamo materiālu un instrumentu svaru un parametrus;
- 36.4. elektropārvades līniju vai citu elektroietaišu esību, kas var izraisīt **elektrības trieciena risku**.

Pārvietojamās kāpnes

Tātad, izvēloties un izmantojot aprīkojumu, jāievēro:

- ⚠ Veicamās darbības;
- ⚠ Izmantošanas biežums un veids;
- ⚠ Izmantošanas ilgums;
- ⚠ Aprīkojuma izturība;
- ⚠ Apstākļi darba vietā un tās tiešā apkārtnē (fizikālie, ķīmiskie faktori, elektrolīniju, fizisku ierobežojumu esamība);
- ⚠ Atbalsta pamatnes īpašības;
- ⚠ Iespējamā satiksme tiešā tuvumā;
- ⚠ Darba vietas izmēru noteiktie ierobežojumi;
- ⚠ Kravu pārvietošanas nepieciešamība un iespējas;
- ⚠ Esošo būvju un konstrukciju aizsardzība.

MK143-14 nosaka

Tātad noteikumi nosaka, ka darba devējam jāizstrādā instrukcija

37. Kāpņu **uzstādīšanu, lietošanu** un demontēšanu veic saskaņā ar **darba devēja un ražotāja instrukcijām**.

38. Kāpnes novieto tā, lai nodrošinātu to **stabilitāti visā lietošanas laikā**.

39. Pārvietojamās kāpnes novieto uz **stabila, izturīga, piemērota izmēra nekustīga atbalsta tā, lai pakāpieni būtu horizontāli**. *Svarīgi!*

46. Pirms uzkāpšanas pārvietojamās kāpnes **nostiprina tā, lai tās neizkustētos**, un pārlicinās par to **drošību un stabilitāti**.

40. Piekaramās kāpnes, izņemot virvju kāpnes, **nostiprina tā, lai tās nevarētu pārvietot un novērstu kāpņu šūpošanos**.

MK143-14 nosaka

41. Pārvietojamo kāpņu pamatu **nodrošina pret slīdēšanu** lietošanas laikā, to augšgalā vai apakšgalā pakāpienus ***nostiprinot ar pretslīdes ierīci*** vai izmantojot citus līdzekļus, kas nodrošina līdzvērtīgu rezultātu un efektivitāti.
42. Kāpnes, ko izmanto, lai piekļūtu darba vietai augstumā, novieto tā, lai to augšējā daļa sniedzas pāri darba platformas malai **vismaz 1 metra** augstumā, ja nav citas drošas iespējas pieturēties.
43. Ja kāpņu augstums vai to lietošana var radīt kritiena risku, DD aprīko kāpnes ar kolektīvajiem AL vai nodrošina to lietošanu kopā ar IAL. Ja kāpņu augstums **pārsniedz piecus metrus**, darbu no kāpnēm drīkst veikt, tikai lietojot kolektīvos AL vai **kolektīvos un individuālos AL** kopā.

MK143-14 nosaka

44. Ja kāpnes nav aprīkotas ar drošības platformu vai nav veikti citi kritiena novēršanas pasākumi, **aizliegts strādāt**, izmantojot pārvietojamo kāpņu **augšējos pēdējos pakāpienus**.
45. Saliekamo kāpņu un bīdāmo kāpņu atsevišķie kāpņu posmi ir **savstarpēji nekustīgi un droši fiksēti**.
47. **Aizliegts pārvietot** kāpnes, ja uz tām atrodas nodarbinātais.
48. Nodarbinātajiem **nodrošina iespēju** jebkurā brīdī **pieturēties un atbalstīties**, īpaši, ja augšup pa kāpnēm **ar rokām** tiek pārvietoti **smagumi**.
49. **Aizliegts** lietot kāpnes uz sastatnēm un atsevišķi kā sastatnes vai tiltiņu, tās droši nenostiprinot vai neveicot atbilstošus aizsardzības pasākumus, izņemot sastatņu konstrukcijā ietilpstošās kāpnes.
50. Maksimālā vertikālā statiskā slodze uz kāpnēm nedrīkst pārsniegt **ražotāja noteikto maksimālo** slodzi darba pozīcijā.

LVS EN 131 nosaka minimālās prasības pārvietojamām kāpnēm.

Attālumam starp pakāpieniem jābūt vienādam, 250 -300 mm robežās.

Ja kāpnes nav rūpnieciski izgatavotas, tad spraišļiem jābūt nostiprinātiem kāpņu sānos vismaz 2 cm dziļos iegriezumos ar divām vismaz 75 mm garām naglām.

Spraišļu platumam jābūt ne mazākam par 30 mm

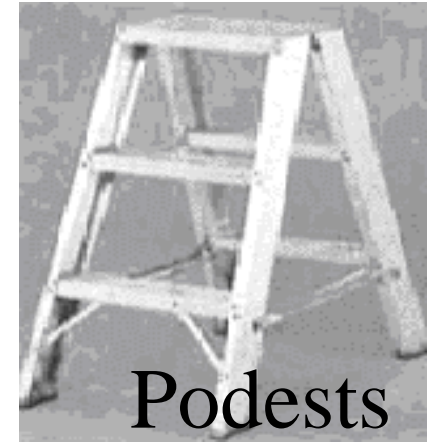

*Kā noteikt
pareizu slīpumu*

Kāpnes, platformas, podesti

Jābūt droši nostiprinātām
pret izslīdēšanu

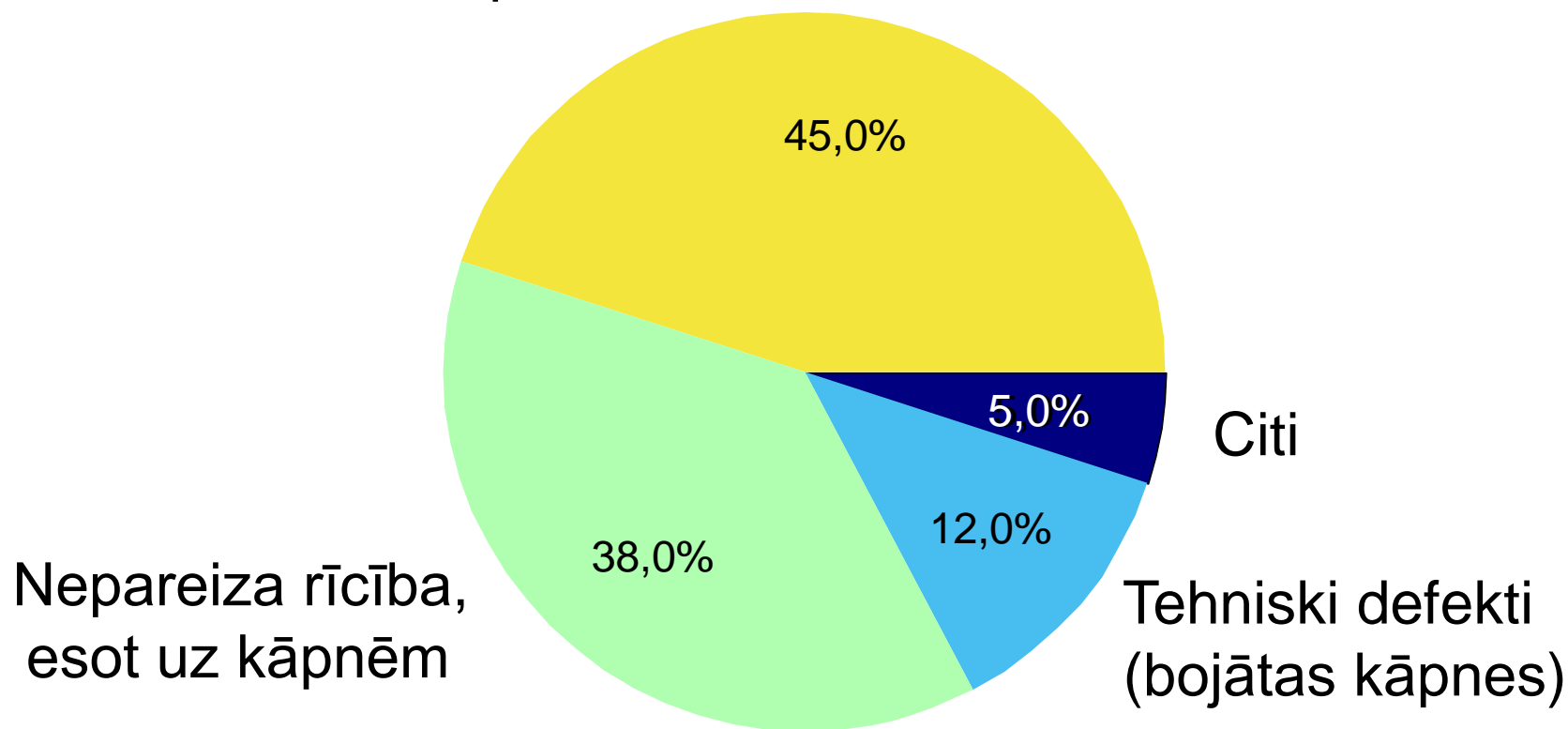
Podests

Pieslienamām kāpnēm jābūt
vismaz **1 m** pāri virsmai, uz
kuriem tās nodrošina uzeju.

Negadījumu ar kāpnēm cēloņi

Nepareiza izvēle un lietošana

Nelaiemes gadījumi no kāpnēm

Negadījumu no kāpnēm sekas

Cietušās daļas	savainojums	%
Rokas/plaukstas	Lūzums/plīsums	16
Pēdas/ceļa/kājas	Lūzums/plīsums	27
Ribu/plecu/lāpstiņas	Lūzums/plīsums	12
Mugurkaula	Lūzums/plīsums	10
Vairākkārtīgi	Lūzums/plīsums	14
Dažādi savainojumi	Sasitumi/sastiepumi	14
Galvas savainojumi		6
Letāls negadījums		1

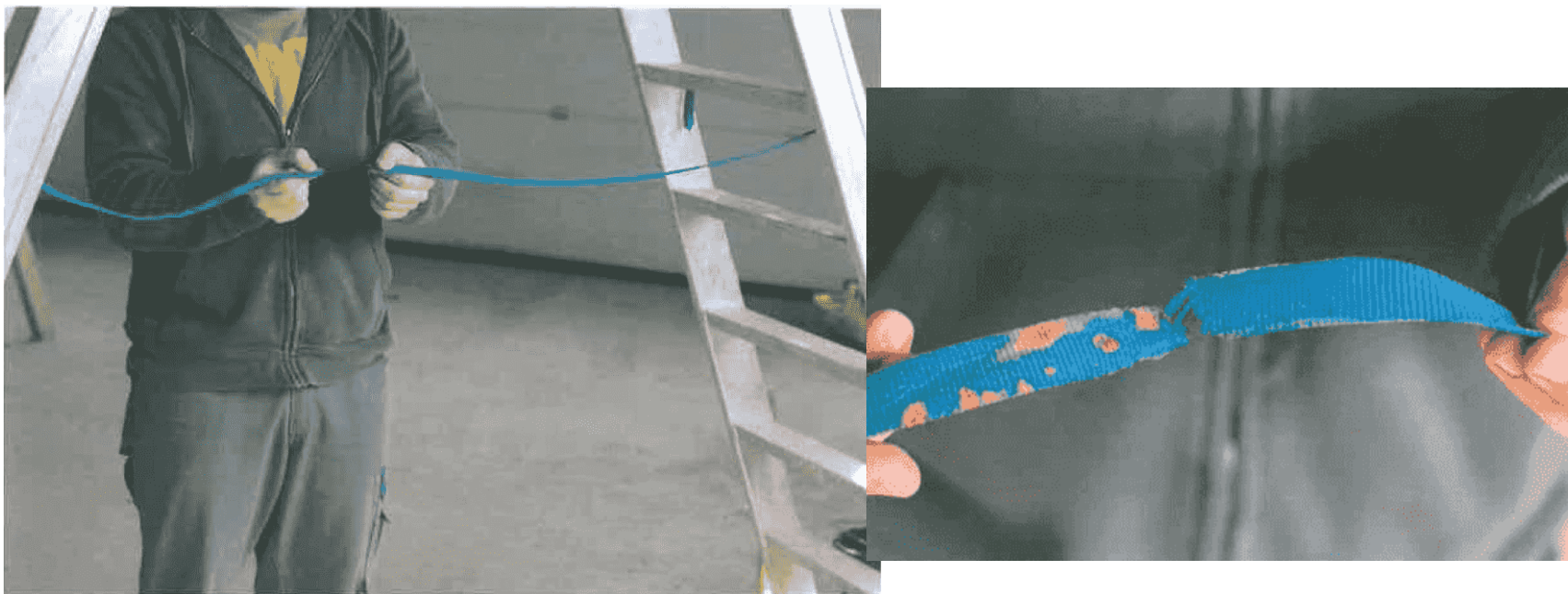

Nelaiimes gadījumi no kāpnēm

Kritiens no kāpnēm ar letālu iznākumu

Nelaiimes gadījumi no kāpnēm

Nelaiimes gadījums, veicot darbu no kāpnēm nedroša aprīkojuma dēļ. Kritiens, pārtrūkstot spriegošanas siksnai. Negadījuma sekas: ribu lūzums, plīsuši plaukostas kauli, acu savainojums

A-veida kāpnes – pārbaude I

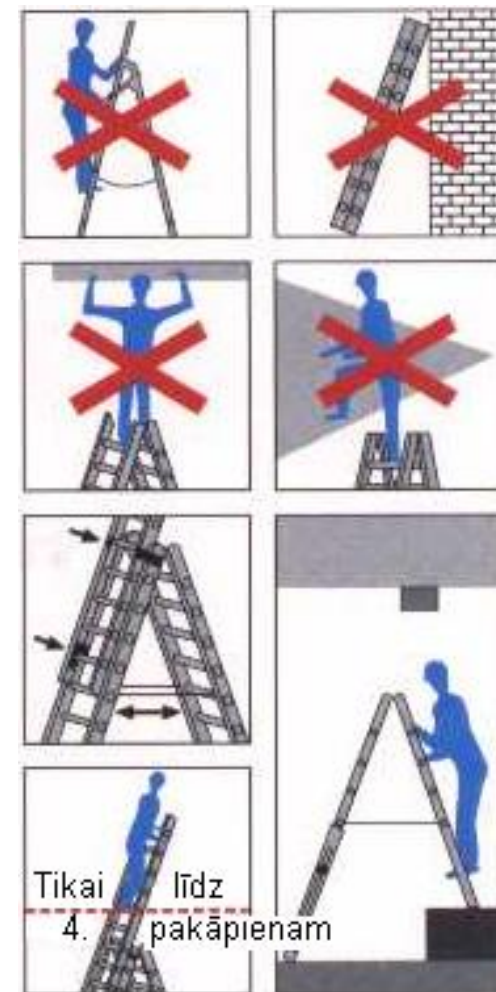
Stāvokļa pārbaude (firmas noteiktos intervālos atbildīgā persona un pirms katras lietošanas darbinieks):

- Locīklas (to fiksāciju balstiem, rotācijas punktu stingrību locīklā, nedrīkst būt sadures)
- Atvāzuma drošināšanu (vislabāk, ja 2 vienāda garuma ķēdes vai stropes, kas stingri piestiprinātas balstiem)
- Balsti un spraišļi (nekādu plaisu, bojājumu, spraišļi ir droši iestiprināti balstos)

A-veida kāpnes – pārbaude II

- Uzmanību, ja krāsots (Necaurspīdīga krāsa var slēpt plaisas un bojājumus)
- Spraišļiem jābūt tīriem (citādi pastāv izslīdēšanas iespējamība)
- Kāpnes ar defektiem nedrīkst lietot (remontu drīkst veikt tikai apmācīta persona)
- Jāievēro lietošanas pamācība

**Lietošanas
pamācība**